

ZPRÁVY ZAHRAJNÍČNÉ

TELEGRAFICKÉ

O úrodě v Rakousku, v obou polovicích říje, zničil úřední zpráva následovně: Úrodu žita lze očekávatí prostřední. Pšenice žně slibují lepší výstělek; ječmen jest slabý; kukuřice, brambory a cukrová řepa lepší prostřední; seno a lepká špatná; chmel dobrý a vinná réva všeobecně dobrá.

Z Berlína došla zpráva o slavnosti odhalení pomníku Jara Žižky v Borovanech, která se v pondělí min. týdne odbývala. Ku slavnosti té dostavilo se na tisíce lidí a předneseny nadšené řeči. Pozoruhodnou byla řeč mladočeského poslance Klímy, který obhřívá slovy lálil přátelství česko-francouzské a prohlásil, že naděje jednou doba, kdy Češi a Francouzové zbaví Čechy německé nadvlády. Slova jeho vyvolala bouři nadšení a shromáždění tisícové českého lidu se usnesli zaslati telegramy do Paříže a do Nancy.

Hroba války francouzsko-siamské na se poutá veškeru pozornost politiků všech zemí. Uznává se všeobecně, že z tohoto sporu může vzplanouti všeobecná válka evropská, an dosti látky výbušné nahromaděno a jest zapotřebí pouze jiskry, aby se vzňala. To seznáno z toho, že v parlamentu anglickém jsou dotazy ku vládě ohledně záležitosti siamské na denním pořádku. Tak v úterý odpověděl ministr Gray k dotazu, zdali v pádu zabrání území Francií chráněni budou podání Anglieka, kteří asi na 40 čt. mílích dobývají rubíny a safíry, že doly ty jsou západně od Mekongu a tedy mimo území, jež Francie požaduje. Na otázku, zdali Anglii bylo oznámeno uzavření přístavů siamských, zdali toto považuje se za počátek války a co v tom pádu Anglie činíti hodlá, odpovídal Gray, že sdělení o úmyslu přístavy uzavřítí bylo odbrženo, že bylo by považováno za počátek války a že vláda hájíti bude občanů britických i jejich zájmů. Na otázku, co by vláda učinila, kdyby některá její loď byla francouzským loďstvem zajata neb poškozena, odpovídal, an tato závisí od vyjednávání, kteréž se nyní mezi Francií a Anglií děje. Z anglických časopisů vyznívá vesměs podrážděný ton. "Times" praví ve svém úvodním článku o siamských zápletkách: Francouzské nároky na poříčí horního Mekongu musí uvedeny býti ve shodu se zájmy anglickými. My prokazujeme zájmem francouzským dobrou službu, když jasné a zřetelně pravíme, že jsme ochotni své vlastní zájmy míti na zřeteli. "Daily Chronicle" vyjadřuje náhled, jak všeobecně v Anglii panuje o francouzském ultimatu v Siamu následovně: Musíme doznati, že siamská otázka vzala na sebe vážnou tvářnost. Veškerý anglický tisk naléhá na to, aby lord Rosebery, ministr zahraničních záležitostí, nikdy nedovolil, aby Francouzové celý levý břeh řeky Mekongu obsadili až ke hranicím Číny. To znamenalo by, že Francie získala by ohromný pruh země. Obsazení celého levého břehu mělo by dva důležité následky v zápětí. Předně, že by anglická a francouzská hranice v Indické Číně se stýkala a za druhé byl by Siam oddělen od Číny a Francií byl by tím otevřen volný průchod do jižní Číny, čemuž Anglie vždy ze všech sil hleděla zabrániti. Též požadavek francouzský, aby v případě, který je velmi pravděpodobný, že by Siam nemohl žádné odškodné zaplatiti, podrželi si Francouzové poplatky za lovení ryb na velkém jezeře Toulesave jako záruku, jest makavou lsfí, kterou Francie chce zmocniti se dvou bohatých, na břehu jezera položených provincií. Přání Francie, aby v případě války celé pobřeží bylo uzavřeno, neshoduje se nikterak s náhledy Anglie. Uzavření to bylo by úplně na škodu anglickým a čínským kupcům v Singapore a Hongkongu. Admirál Hu-

mann může při blokadě pobřeží sehnati dohromady pět válečných lodí mimo tři lodí v Bangkoku, avšak několik měsíců trvající křižování v boulivých vodách tamějších značně by ochladilo kuráž Francouzů. — Situace v Siamu se mezi tím den ze dne přibližuje. Francouzský vyslanec v Bangkoku, Pavie, stáhl vlakou francouzskou v pondělí a opustil město ono. Před opuštěním města měl rozmluvu se zahraničním ministrem siamským, Dewawongzem, který vyslovil své překvapení nad tím, že Francie odpovíď krále siamského považuje za odmítnutí přijetí podmínek. Jest nemožno, pravil, přijmouti určité podmínky neurčité. Francie nikdy nevyložila práva svá na Annam a Cambodii, však král siamský, přeje si míru a brzké urovnání sporu, prohlásil ochotu opustiti pevnosti v Annamu a Cambodii, na které útočí, i s přílehlými územími, zahrnující Staingenteng a Kong, ač se uznává, že jsou to místa čistě siamská. — Francouzi zmocnili se pevnosti Denon na ostrově Kongu. Při útoku byl guvernér ostrova zabit. Též na ostrově Kong Sanlem vztyčena vlajka francouzská a vláda francouzská hodlá jiných ještě ostrovů v zálivu siamském dobýti.

Uzavření přístavů siamských loďstvem francouzským bylo nařizeno na sobotu a konány byly k němu všemožné přípravy. Však v pátek uzavřel král siamský podobiti se požadavku francouzskému. Vyrozmňuje se však, že v ohraničení území postoupeného bude Anglie míti slovo. Že celý spor dosud uklizen není, to vysvitá z úsudků časopisů londýnských. "Daily Graphic" praví: "Na pohled zdá se, že Anglie utrpěla na přednosti, an jen zabezpečila ochranu zájmům obchodním. Teď bude zapotřebí nabýti protektorátu nad celým Siamem západně od Mekongu, aby se přednosti ztracené znovu nabylo. Cokoliv méně bylo by pokoušitel porážkou pro Anglii." — "Morning Post" píše: "Celý spor, zdá se vstupil pouze do nového stupně vývoje. Aglie a snad i Čína budou při konečném urovnávání státi na místě Siamu." — "News": "Přijetí francouzského ultimatu Siamem neskončilo na žádný pád spor." —

V parlamentu anglickém došlo minulý pátek při debatě o samosprávu irskou k bouřlivému výstupu a konečně ku rvanici.

Anglicku hrozí obrovská stávka. Majitelé uhledolů hodlají snížiti mzdu o 25 procent. Zástupci 248,000 horníků z rozličných krajin země usjednotili se nedávno na sjezdu v Birminghamu, že na snížení mzdy nepřistoupí. Stávky, která nyní započala, účastní se 350,000 dělníků.

Z Paříže sděluje se, že smířel soud zasedá každodenně a uvažuje o důvodech, kteréž byly mu podány ve sporu o lov v moři Beringově. Ač není posud známo, kdy rozsudek bude vynesen, tvrdí se, že bude pytlácký zakázán, však zároveň nebudou přiznány Spojeným Státům všechna práva, jež tyto si osobí.

Bulharský metropolitá Klement po dlouhém procesu byl uznán vinným, že v kathedrále měl "velezrádná" kázání. Klement odsouzen byl k doživotnímu vyhnanství z Bulharska. — Stal se oběť pověstného tyraza Stambulova, který proti vůli většiny národa zároveň s Koburgem u vlády dosud se udržuje.

U Ostřihomy v Uhersku udála se arážka vojska a policie s dělnictvem. Strajkující dělníci odbývali schůzi, kterou policie rozbáněla, při čemž s obou stran byli někteří raněni a 10 dělníků zatčeno.

V Rusku vešel v platnost nedávno celní zákon, který je na újmu obchodu s Německem. Minulý týden zase zvýšila vláda německá v odvetu clo na plodiny ruské.

Cholera v Itálii se vzrná. Do pátku onemocnělo v Alessandrii 28 lidí a zemřelo 15 cholero. V Neapoli a celé krajině od Gaety až po Salerno vyskytuje se nemoc ta. V El Pindském okrese ve Španělsku rozsemohlo se na 40 osob cholero a 12 z nich zemřelo. V Hamburku onemocněl dělník Prinz.

V italských provinciích Cuneo a Alessia panuje cholera.

V Sebsku dějí se nějaké divné věci. Ve čtvrtek udála se tam opět krise ministerská a král Milan povolal za předsedu ministerstva Christlé, bývalého ministra Milanova.

Kapitán Nansen, cestovatel k severnímu pólu vyplul dne 23. července z Valoe na Novou Zemi. Zprávy z Nové Zemlje a z Bílého moře o jeho výpravě zní nepřívětivě.

Z Brazílie sděluje se z Rio Grande de Sul, že povstaleci utkali se v boj u Láveramento a doznali porážky.

V Havajsku zůstávají poměry nezměněny a prozatímná vláda posud doufá v připojení ku Spojeným Státům.

Z Nicaragua se sděluje, že při nedávných arážkách u Mateores a Managua padlo s obou stran 1,000 až 1,400 osob. Povstalcům pomáhá Policarpo Bonilla z Hondurasu se sedmi sty svými přívrženci a diktátor honduraský, gen. Vasquez, hodlá přispět ku pomoci gen. Zavaloovi, an se obává, kdyby tento byl svržen, že by pak nová vláda nicaraguanská pomáhala Bonillovi proti němu.

V Argentíně mají najednou dvě revoluce a sice v Buenos Ayres a v La platte. Obě jsou revoluce proti státnímu guvernérovi.

Z Číny dochází zpráva, že v Sing Pu zavražděni byli švédští misijnáři, jejich těla strašně zohavena a přibytky jejich spaleny.

Ještě o těch anarhistech.

Že se anarchiistům nezavděčme úvahou naší o omilostnění tří odsouzených anarchiistických guv. Altgeldem věděli jsme ovšem z předu a proto nás nepřekvapilo, že sledali jsme v Dennici Novověku následu jítec:

"Ze všech časopisů českých jediný snad "Pokrok Západu" vyřtíil se na guvernéra Altgelda pro omilostnění tří anarchiistů v Joliet uvězněných. Kdyby tak onen časopis činil z toho ohledu, že jest Altgeld prominentní demokrat, jenž hlavně svou osobní oblibeností připravil republikánské straně, stát Illinois po 24 let ve svých spárech svraťjec porážku, na lezli bychom pro jednání Pokroku ještě nějaké omluvy—že však utká se ku přákrucování známých fakt, což jest každého časopisu nedůstojné, zasluhuje nejostřejšího odsouzení. "Pok. Záp." aby přivedl čtenáře na svoji vřru, učinil hrozná "odhalení", kteráž mohla by anarchiisty do nepřívětivého světla postaviti, kdyby totiž nebyla — velikým nesmyslem! "Pok. Záp." musil mfti věru lepší zprávy než veřejný žalobce sám, když ví, "že jeden z obžalovaných poskytl člověku pumu vrhnuvšmu oheň", že "již měli umluvený plán, jak chtít soudobně předpohnouti všechny policejní stanice a napřed povraždit "psy" policejní, aby se pak co vlcí mohli po městě rozběhnouti a beztravně vraždit, loupiti, páliť", dále pak vypráví Pokrok, že "jeden z nich (rozuměj anarchiistů) umluvené znamení k hození pumy dal." Divíme se skutečně, jak může někdo tolik nesmyslů a nepravdy do veřejného listu nacpati, když ví, že přece celý proces dosud jest v živé paměti. Nemysl "Pok. Záp.", že obžalovaní, kdyby byli měli umluvený plán a takovými krvežřiznicí byli, jak je Pokrok snaží se vylíčiti, nebyli se spokojili vřžením jedné pumy do řad policie, která v počtu tak velikém byla na Haymarketu shromážděna. Kde sebral Pokrok důkazy, že stávalo systematického spiknutí na "vraždění, loupení a pálení" — důkazy, kteréž nedostávalo se tenkrát veřejnému žalobci. Nemysl Pokrok, že celé krveprolití zaviniila policie svým bezohledným jednáním, svým zakročímím a rozháněním pokojného shromáždění proti vůli mayora Harrisona? Neří pravdě nejpodobnější, že puma ona vržena byla z pouhé osobní msty jednotlivci, když přece

každému jest známo, že policie u McCormickových dílen a jinde povražďila již a zranila mnoho dělníků, jejich přátelé zajistí po pomstě na nenáviděných policejních surovcích prahlí? Konečně jest zde závažné faktum, že obžalovaní nebyli usvědčeni ze zločinu v žalobě vytknutého. Že byl rozsudek potvrzen nejvyšším státním soudem, není ještě důkazem, že byl spravedlivý. Jisto jest, že soudcové podléhali vlivu veřejného tisku, kterýž se všech stran volal: "ukřižuj, ukřižuj", a ona amerikánská stačnost, postavití se proti veřejnému mínění, třeba velelo by to právo, jest dobře známa! Konečně vystývá "Pok. Záp." Altgeldovi, veřejnému právníku a jednomu z nejlepších soudců, jakého kdy Chicago mělo, že "mekne mu mozek". Věru, to se povedlo! Nám ale napadá při čtení "důvodů", jakých užívá pisatel v "P. Z." proti guvernérovi, něco docela jiného. V jedné Altgeldově knize "Live Questions, Including Our Penal Machinery and Its Victims", jest více zdravého názoru, nežli v celé haldě škvárů amerikých chauvinistů, kteří se domnívají, že co jest amerikánského, jest nedokonalější.

Ty vavřiny, kteréž dobyl naskrze koruptní kapitalistický tisk anglický štváním proti guvernérovi illinoiskému, nemusil "P. Z." amerikým knowthingům věru závidět, a nepřechati jako ona pověstná baba kostnická ze svou trůskou na hranici, na nřz umlučena býti má pravda a zhanobena spravedlnost!

Tolik Dennice. Jelikož podkládá nám Dennice nekale jednání, přákrucování fakt, musíme vrátiti se k záležitosti té, kterou našl úvahou považovali jsme za odbytou.

My ovšem hledíme na věc poněkud z jiného stanoviska, než snad Dennice. Jak se podobá, Dennice ve své anarchiistické horlivosti, neuznává žádné svědectví, které proti obžalovaným podáno bylo. Pro ni byli obžalovaní anarchiisté nevinnými beránky, čistými jako padlý snh, před obžalobou i po ní. Jinak by nemohla nás viniti z přákrucování fakt, an my v úvaze své uvedli pouze jen fakta, jak seznali jsme je ze svědectví před soudem podaného.

Každý kdo jen poněkud stopoval svědectví, které tehdy při soudu podáváno bylo, ví, že Ling zanášel se hotovením bomb dynamitových; že jeden druh bomb jím hotovených byl kulatý, se zápalkou a šroubkem s maticíou sešroubovaný. To byla Lingova specialita. Na bomby vůbec není nikde továrna. A hle, právě takovou bombou byl usmrcen Deegan a maticička ze šroubku nalezena v jeho těle. Svědek Thompson svěděl, že při sběhu na Haymarketu viděl u uličky Schwaba se Spiesem a slyšel poslednějšho říci: "Myslím, že jedna bude dost? Nebylo by lépe přinést jih více?" A opět po chvlti slyšel Schwaba říci: "Teď jest-li přijdou dáme jim toho?" Pak viděl, kterak Spies třetím člověku, jemu neznámému, jehož ale poznal na Sehaubeltově podobizně, dal něco do ruky, což tento dal do kapsy a v ruce v kapse držel. Jiný svědek svěděl, že viděl, kterak člověku v řtmu se skrývajícím podal jiný hotiel doutník a v nejbližším okamžiku z toho místa bomba hozena byla.

Jen slepý, aneb kdo nechce viděti, nevidí ve svědectví před soudem podaném, že bylo spiknutí a to dlouho osnované. Každý ví, že byly zorganizovány ozbrojené sbory, které se pravidelně ve zbrani cvičily. Proč? V březnu před krvavým tím květnem pořádaný byly plesy, jichž čistý výstězek byl určen ku koupi dynamitu, tak aby se ozbrojené seky cvičiti mohly v zacházení s ním? Proč? Ling hotovil bomby v domě Lehmanově. Proč? Několik

dnů před oním dnem osudným přinesl Seliger, die vlastního svědectví s Langem košík bomb do hosti. Neffova, 58 Clybourn St. Proč? tu, kde se vzali, tu se vzali, byli členové sekce a brali sobě každý bomb přinesených. Proč? Kde tu najednou vzali? Proč si bomby brali? Snad za hračky dětem dom? Dálším svědectvím šlo na jevo: byl osnován dobře promyšlený plá útoku na policejní stanice. Do každé měly být vhozeny dvě bomby, probáhcí se zboření policisté mě být postřeleni. Však než ku provedení plánu toho přikročeno, udal sběh na Haymarketu a útok proveden tu, die umluveného plánu, napřed vržena bomba a po ní bmadně vystřeleno na policii. Ne to a mnohé jiné důkazem patrné, že byto tu osnováno spiknutí? Všichni učinkejte k jednomu pocali cíli?

H. Williamson svědčil, že slyšel Parsonse a Fieldena vybízeti lid vyloupení krámu Marshall Fielda, pobiti všech obchodníků. J. J. Ryne svědčil o více řečech, jež všichni směřovaly k pobiti policie a všokdož by v odpor se stavěti. A což letáky k schůzi na Haymarketu a pomstě vybízející, ty měly snad za účel nějaký kvas lásky?

Když Dennice praví, že obžalovaní nebyli usvědčeni ze zločinu v žalobě vytknutém", pak věru musíme žasnouti nad její slepotou neb nevědomostí. Kdo jen poněkud bedlivě tehdy sledoval přeliceň, musil s porotou přijiti k nezvratnému přesvědčení o vině obžalovaných; musel se znati, že oni byli vůdcové a strážkové a ten kdo bombu hodil, pouze nástroj v rukou jejich. Vždyť již sám v ýrok poroty jest toho důkazem. Poro ta až na jednoho členu vybrán se svolením a schválením obžalovaných. Ze 757 povolaných porotců každého z nich 11, kteréž obžalovaní bez námítky přijali; pouze na dvanáctého nestačilo jim právo zamítací. A hle, těch 11 jimi samými vybraných, i s tím dvanáctým vznesli nad nimi ortel: vinni!

Aniž může kdo tvrditi, že svědčeno proti nim z nějakých pohnutek nekalych. Většina svědků jen nera da a se zdráháním svědectví podávala, kdežto obžalovaní ovšem sta proti sobě ani nesvědčili, ani svědčiti musili.

Dennice uznává je nevinnými ohledu na nezvratné svědectví před tím byli anarchiisty, to je vše. Naopak vidíme, v nich zločinec přestupníky zákona, kteří zaslou trestu, jehož se jim dostalo.

Po dva roky trpěl jsem slabou žaludku a obtížným trávením. nějaký čas užívám jsem dra. Augu. Koeniga hamburských kapek a jsem v krátkém čase úplně vyléčen. — Fritz Wegner, 248 Madison Chicago, Ill.

Český den na Světové Výstavě

V sobotu dne 12. srpna jest český den na Světové Výstavě v Chicagu. Neopomeňte se dostavit k největší české slavnosti v dějinách českého národu v Americe.

Jízdné do Chicagu nyní velmi ženě. Můžete koupiti okružní líst z Omahy za \$14.75 po Burlingaské dráze.

Navštívte místního jednatele obdržte bližší vysvětlení.

Zprávy osobní.

Známy vyrábětel doutníků, pan P. Wilber Neb. mekal tyto dny v Omaze a dem.

Pan F. Chalupka, majitel parního vo Wilber, byl v Omaze minulý týden z chodními zléstostmi.

Starý přítel náš, p. J. Stecher od H. byl v Omaze minulý týden. Přešel se o přeavědit o stavu trhu dobytého, ale shlechl nespokojeným a proto prodal svých stád. Bylo nám potěšením setkatí se se starým tem.